

RĪGAS DOME
PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS

Skanstes apkaimes teritorijas lokālplānojums

Pilnveidotā redakcija

1. pielikums Biotopu izpēte

Pasūtītājs: RĪGAS DOMES
PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS

Izpildītāji: SIA „GRUPA 93”,
SIA „NAMS”

Rīga, 2017. gads

Bioloģiskā daudzveidība

Teritorijas bioloģiskās daudzveidības izpētei 2013.gada 13.un 14.novembrī sertificēta sugu un biotopu eksperte Eita Grolle apsekoja teritoriju un sastādīja eksperta atzinumu par lokāplānojuma teritoriju. Konstatēts, ka to veido ruderāli vai daļēji dabiski - cilvēku veidotī, ietekmēti un uzturēti biotopi. Pēc Latvijas biotopu klasifikatora (Kabucis, 2001) biotopu veidiem lokāplānojuma teritorijā konstatēts biotops „DzeIzceļi” (K.6.), „Rūpnīcas un citas saimnieciskās būves” (L.3.), «Pilsētu dzīvojamā apbūve» (L.1., mazdārziņu teritorija ar „Augļu dārziem” (1.6.), „Ogu krūmu stādījumiem” (I.8.), kā arī - „Celi un ceļmalas” (K.5.), „Pagalmi” (K.9.), „Alejas un koku rindas” (J.5.), «Pilsētu parki un skvēri”, „Nitrofilas augstzālu sabiedrības” (h.5.1.), Nezālienies” (K.2), „Būvlaukumi, nojauktu ēku vietas, bezveģetācijas laukumi”(L.5) un „Grāvji” (M5.).

Īpaši aizsargājamas augu sugas un biotopi šajā apsekojumā netika konstatēti. Pēc pieejamajiem datiem (www.dabasdati.lv), 2010.gada jūlijā zemes gabala centrālajā dala, nojaukto mazdārziņu teritorijā, atrasti 17 Baltijas dzegužpirkstītes *Dactylorhiza baltica* eksemplāri. Dzegužpirkstīte ir Latvija īpaši aizsargājama un Latvijas Sarkanās grāmatas 4.kategorijā iekļauta augu suga. Sugas atradnes precizēšanai un fiksēšanai atzinumā bija nepieciešama šīs teritorijas un tās apkārtne esošo līdzīgo biotopu (Nitrofilu augstzālu sabiedrību) atkārtota izpēte auga konstatēšanai atbilstošā sezonā - no jūnija līdz jūlija vidum. Atkārtotā apsekojumā 2015.gada vasarā bijušo mazdārziņu teritorijā apmēram 5ha platībā tika konstatēta Baltijas dzegužpirkstītes *Dactylorhiza baltica* atradne (skatīt 2015.gada 1. jūlija papildinājumu sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumam Nr.52/13(19.11.13). Zemes īpašnieks 2016.gadā veica atradnes pārcelšanu uz dabas liegumu “Vecdaugava”, saskaņojot šo darbību ar Dabas aizsardzības pārvaldi (skatīt SIA “Merks” 2016.gada 11. novembra vēstuli Nr.16/m-3/416 Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam).

Teritorijas ZA robežas tuvumā atrodas valsts nozīmes dižkoks - parastais ozols *Quercus robur*. Koks konstatēts traumatoloģiskās slimnīcas parkā, ~ 60m attālumā no Duntes un Bukultu ielas krustojuma. Tā kā pētāmās teritorijas izmantošana kardināli nemainīsies, nav paredzams, ka plānotās darbības varētu negatīvi ietekmēt dižkoka attīstības procesu un augšanas apstākļus. Eksperte secinājusi, ka pārējā teritorijā pilsētas attīstības būvniecība neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz dabas vidi bioloģiskās daudzveidības ziņā. Pilna atzinuma kopija pievienota šim pielikumam (skatīt tālāk).

Lokāplānojuma teritorijā iekļaujas New Hanza City detālāplānojuma teritorija, kuras endrofloras izpēte ir veikta 2008.g. nogalē. Tās dendrofloru pamatā var sadalīt vairākos pēc izcelsmes un sugu sastāva diferencētos nogabalos:

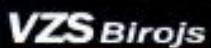
1. Holandes liepu *Tilia x europaea* rinda (kā arī viens Pensilvānijas osis *Fraxinus pennsylvanica* teritorijas dienvidaustrumu stūri) gar Hanzas ielas ziemeļu malu. Liepas vairākkārt vainagotas, vainagi kohti pēdējo reizi pirms 2-3 gadiem. Koku veselības stāvoklis samērā labs. Hanzas ielas liepu aleja saglabājama, veicot regulāru vainagu kopšanu. Tās atjaunošana nepieciešamības gadījumā jāveic vienlaicīgi.

2. Parastās liepas *Tilia cordata*, kā arī citu sugu rinda gar Pulkveža Brieža ielas austrumu malu. Liepas vainagotas pirms 5-7 gadiem. Vairāk nav koptas. Rindā un tās apkārtnē ieaugušas un stādītas citas koku sugas. Tā kā koku vainagu kopšana jau šobrīd ir visai problemātiska, rindā augošo koku saglabāšana nav uzskatāma par prioritāru, taču plānojot teritorijas attīstību šajā vietā noteikti būtu jāplāno jauna koku rinda, kā arī Pulkveža Brieža ielas alejas, kā svarīga vides elementa, atjaunošana kopumā.
3. Dažādu koku stādījumi ap ēkām teritorijas dienvidu daļas centrā (ēkas pie Hanzas ielas). Ņemot vērā sugu sastāvu (galvenokārt papeles *Populus* sp. un āra bērzi *Betula pendula*), kā arī bērzu jūtību pret hidroloģiskā režīma straujām izmaiņām, kas ir neizbēgamas teritorijas rekultivācijas veikšanas gadījumā, stādījumu saglabāšana ir pakārtojama teritorijas rekultivācijas objektīvai nepieciešamībai.
4. Dažādu vietējo un citzemju kokaugu sugu (tai skaitā ar lielu invazīvu citzemju sugu īpatsvaru – parastais smiltsērkšķis *Hippophae rhamnoides*, sarkanais plūškoks *Sambucus racemosa*, irbeņlapu fizokarps *Physocarpus opulifolius*, papeles *Populus* sp. u.c.) pašizsējas audzes visā teritorijā (plānā apzīmētas ar liektu sarkanu līniju), tai skaitā uz atkritumu izgāztuvēm, sliežu ceļiem, mūru paliekām u.c. Šo audžu novākšana ir neizbēgama un, lielā mērā pat nepieciešama (invazīvās sugas) teritorijas rekultivācijas nodrošināšanai.

Līdzšinējā laikā, detālplānojuma izstrādes ietvaros teritorijai starp Pulkveža Brieža, Janzas, Skanstes un Sporta ielām (projekts „New Hanza City”) ir veikta detalizēta situācijas izpēte, un nav konstatēti koki - dabas pieminekļi, kuru aizsardzības režīmu nosaka Latvijas Republikas (LR MK 2003.g. 22.jūlija not. Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”) vai Rīgas Domes normatīvie dokumenti (RD 2005.g. 10.marta saist. not. Nr.94 „Rīgas pilsētas aizsargājamo koku aizsardzības un uzturēšanas noteikumi”).

Šajā teritorijā nav konstatētas arī īpaši aizsargājamās, īpaši aizsargājamās ierobežoti izmantojamās augu sugas (LR MK 2000.g. 14.novembra not. Nr.396 "Par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu") vai citi aizsargājami dabas objekti. Līdz ar to teritorijas iekšienē esošo kokaugu saglabāšana ir pakārtojama objektīvai nepieciešamībai veikt teritorijas rekultivāciju.

1.pielikums. Sugu un biotopu ekspertes atzinums (kopija)

Reģ.Nr. 40003851238
"Imantas 1", Mālpils novads
LV-2152

Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums

Saskaņā ar
MK not. Nr.925,
30.09.2010.

2013.gada 19.novembrī,

Dokumenta Nr.52/13.

Biotopu grupa, kurai sniegs atzinums: ruderāli, zāļaju biotopi.

Pētāmā teritorija: teritorija starp Bukultu ielu, Duntas ielu, Vesetas ielu, Emīla Melngaija ielu, Hanzas ielu, Pulkveža Brieža ielu un Ganību dambi Rīgā. Zemes gabala platība ~ 228 ha.

Teritorijas apsekojums: teritorija tika apsekota 2013.gada 13.un 14.novembrī, mūkogaina laikā. Apsekošana veikta pēc nejaušības principa izvēloties maršrutu zig-zag veidā, šķērsojot pētāmo teritoriju. Apsekošanas ilgums ~ 14 h.

Teritorijas statuss: pētāmais zemes gabals neietilpst īpaši aizsargājamā teritorijā.

Atzinuma pasūtītājs: SIA „Grupa 93”, Kr.Barona 3-4, Rīga. Atzinums paredzēts lokāplānojuma izstrādei, plānojot teritorijas attīstības risinājumus.

Vispārīgs pētāmās teritorijas apraksts.

Apsekotas zemes atrodas Rīgas pilsētas centrālajā daļā, starp dzīvojamās un sabiedrisko iestāžu apbūves platībām.

Vides apraksts: teritorijas reljefs līdzens, lielākoties mākslīgi veidots veicot ēku un infrastruktūras būvju celtniecību. Zemākas un mitrākas ieplakas saglabājušās zemes gabala centrālajā daļā, bijušo mazdārziņu platībā. Mazdārziņu teritorijā saglabājusies meliorācijas novadgrāvju sistēma.

Biotopi un augu sugas: Pētāmo teritoriju veido ruderāli vai daļēji dabiski – cīlveku veidotī, ietekmēti un uzturēti biotopi.

Gar zemes gabala ZR daļu ierīkotas dzelzceļa sliežu trases un atrodas ar dzelzceļa pārvadājumiem saistītas būves – noliktavas, peroni, pārkraušanas laukumi utt. Pēc Latvijas biotopu klasifikatora (Kabucis, 2001), teritorija atbilst biotopam „Dzelzceļi” (K.6.), ietverot gan sliežu ceļus, gan dzelzceļa malas un uzbērumus. Lielu zemes gabala daļu aizņem ražošanas un noliktavu, sabiedrisko un darījuma iestāžu – bērnudārzu, veikalu, sporta un izklaides centru, veikalu, benzintanku, servisu, garāžu, banku un ofisu, apbūve, veidojot biotopu „Rūpniecības un citas saimnieciskās būves” (L.3.). Saīdīzinoši mazas platības aizņem dzīvojamās mājas, atbilstot biotopam „Pilsētu dzīvojamā apbūve” (L.1.) un mazdārziņu teritorija ar „Augļu dārziem” (L.6.) un „Ogu krūmu stādījumiem” (L.8.). Vairāki mazdārziņi vairs netiek apsaimniekoti, suglabājušās ēku drupas, dārzi aizaug ar krūniem un nitrofilām augu sugām – podagras gārsu *Aegopodium podagraria*, lielo nātri *Urtica dioica*, īrstniecības pieneni *Taraxacum officinale*, u.c.

Teritoriju šķērso dažādas nozīmes auto ceļi, sākot no asfaltētām pilsētas galvenajām auto maģistrālēm līdz nelieliem, sliktas kvalitātes zemes ceļiem mazdārziņu un dzelzceļa teritorijā. Ceļi pieskaitāmi biotopam „Ceļi un ceļmalas” (K.5.).

Dabas pamatnes teritorijas veido gar ceļiem un ēku pagalmos izveidotie, regulāri kopītie zālāji - mauriņi un

Tālr.: 29112800, 28636444, faks: 67925256
e-pasta: vzsbirojs@inbox.lv

SEB banka, kods UNLALV2X27
Konts LV13UNLA0050010699052

košumkrūmu stādījumi, veidojot biotopu „**Pagāni**” (K.9.). Gar ceļiem sastādītas koku (liepu) alejas, aug vairāki atsevišķi koki – vītoli, liepas, bērzi u.c. („**Alejas un koku rindas**” (J.5.), „**Pilsētu parki un skvēri**” (J.3.)).

Nojaukto mazdārziņu vietā izveidojušās plašas, nekoptas platības, kas aizaugušas ar parusto niedri *Phragmites australis*, iesīrmo ciesu *Calamagrostis epigeios*, platlapu vilkvālīti *Typha latifolia*, parasto miežubrāli *Phalaroides arundinacea*, slaido grīslī *Carex acuta*, meža suņuburķi *Anthryscus sylvestris*, dižzīrdzeni *Angelica archangelica*, balto pānātri *Lamium album*, ložņu smilgu *Agrostis stolonifera*, Kanādas zeltgalvīti *Solidago canadensis*. Šādas sugas raksturīgas biotopam „**Nitrofilas augstzāļu sabiedrības**” (E.5.1.).

Vietās, kur veikta augsnēs virskārtas norakšana vai citā substrāta uzbrēšana (demontēto ēku, sliežu ceļu teritorijās, jaunu ēku, ceļu apkārtnē), dominē slotiņu ciesa *Calamagrostis epigeios*, parastā kamozlāle *Dactylis glomerata*, Kanādas zeltgalvīte *Solidago canadensis*, sastopama parastā vībotne *Artemisia vulgaris*, parastaīs *Achillea millefolium*, zvērenes *Barbarea spp.*, pērkoneņes *Erysimum spp.*, u.c. „**Nezālienu**” (K.2.) sugas. Atsevišķas vietās vegetācija vēl nav atjaunojusies, teritorijas pieskaitāmas biotopam „**Būvlaukumi, nojauktu ēku vietas, bezvegetācijas laukumi**” I.5.

Mazdārziņu teritorijās saglabājusies meliorācijas novadgrāvju sistēma („**Grāvji**” MS.).

Apsaimniekošana: Zemes gabals atrodas pilsētas centrālajā daļā. Plaša teritorija apbūvēta, ierīkota pilsētas infrastruktūra, izveidoti zāļai, koku un krīmu apstādījumi.

Zemes gabala ZR daļā saglabājusies dzelzceļa līnija. Sliežu ceļi un ar tiem saistītās ēkas teritorijas DR daļā nojauktas.

Centrā saglabājusies mazdārziņu apbūve un teritorijas, kuras senāk izmantotas kā mazdārziņi, bet šobrīd vairs netiek apkoptas. Ēkas un stādījumi likvidēti, platības aizaugušas ar nitrofilām augstzāļu sabiedrībām.

Piegulošā teritorija: teritorija galvenokārt robežojas pilsētas dzīvojamās apbūves kvartāliem vai sabiedrisko, darījumu un rūpniecisko apbūves zonu.

Ipaši aizsargājamas augu sugas: netika konstatētas.

Ipaši aizsargājamie biotopi: netika konstatēti.

Apdraudošie faktori: nav.

Labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanas prasības: nav.

Citas bioloģiskās vērtības: nav.

Secinājumi un nosacījumi darbības veikšanai:

Pētāmais zemes gabals atrodas pilsētas centrālajā daļā un robežojas galvenokārt ar pilsētas dzīvojamās apbūves vai sabiedriskās, darījumu un rūpnieciskās apbūves zonām. Teritorijas lielāko daļu veido jau apbūvētas platības – ēkas, ceļi un pagalmi. Gar ZR daļu saglabājusies dzelzceļa līnija. Dibas pamatni veido esošo un likvidēto mazdārziņu teritorijas, zāļas zonas starp dzelzceļa infrastruktūras objektiem vai kopti zāļai un apstādījumi gar ceļu malām un pagalmos.

Apsekošanas brīdi teritorijā netika konstatēti ipaši aizsargājami biotopi, augu sugas vai citas dabas vērtības. Pēc pieejamajiem datiem (www.dabasdaļai.lv), 2010.gada jūlijā zemes gabala centrālajā daļā, nojaukto mazdārziņu teritorijā, atrasti 17 Baltijas dzegužpirktītes *Dactylorhiza baltica* eksemplāri. Dzegužpirktīte ir Latvijā ipaši aizsargājama un Latvijas Sarkanās grāmatas 4.kategorijā iekļauta augu suga. Sugas atradnes

precizēšanai un fiksēšanai atzinumā, nepieciešama šīs teritorijas un tās apkārtne esot ūdens biotopu (Nitrofilu augstzāļu sabiedrību) atkārtota izpēte auga konstatēšanai atbilstošā sezonā – no jūnija līdz jūlijam.

Teritorijas ZA robežas tuvumā atrodas valsts nozīmes dižkoks – parastais ozols *Quercus robur*. Koks konstatēts traumatoloģiskās slimnīcas parkā, ~60m attālumā no Dunes un Bukultu ielas krustojuma. Tā kā pētījās teritorijas izmantošana kardināli nemainīsies, nav paredzams, ka plānotās darbības varētu negatīvi ietekmēt dižkoka attīstības procesu un augšanas apstākļus.

Pārējā teritorijā pilsētas attīstības būvniecība neradis būtisku negatīvu ietekmi uz dabas vidi bioloģiskās daudzveidības ziņā.

Pielikums: apsekotās teritorijas ortofoto karte ar iezīmētu atkārtoti vasaras sezonā apsekojamo platību.

Atzinums sagatavots divos eksemplāros uz 3 lappusēm.

Vides eksperts
Egita Grolle
Sert.Nr.003., izsniegt 14.05.10.
Spec.zīlīji, meži un vīrstīgi, jūras piekraste
Tel. 28636444

The red circular stamp contains the text "VIDES EKSPERTS", "EGITA GROLLE", and "14.05.2010".

Tālr.: 29112800, 28636444, fakss: 67925256
e-pasts: vzsbiroja@inbox.lv

SEB banka, kods UNLALV2X27
Konts LV13UNLA0050010899052

Apsekotā teritorija starp Bukultu ielu, Dунtes ielu, Vesetas ielu, Emīla Melngaija ielu, Hanzas ielu,
Pulkveža Brieža ielu un Ganību dambi.

